

GS brief aan Provinciale Staten

Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
6 januari 2026

Ons kenmerk
DOS-2025-0005631
PZH-2025-883975543

Bijlagen

Aan Provinciale Staten

Onderwerp:

Behandelvoorstel motie 1814 - Rijksbijdrage opleidingen Omgevingsdiensten

Geachte Statenleden,

In de Statenvergadering van 12 november 2025 heeft u bij de bespreking van de begroting 2026 een motie van Groen Links/Partij van de Arbeid aangenomen die ons college verzoekt om:

1. In overleg te treden met het Rijk en andere provincies over een structurele financiële bijdrage aan opleidings- en ontwikkelprogramma's voor Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH)-taken;
2. Bij de voorjaarsnota 2026 de provinciale staten (PS) te informeren over de gesprekken.

Achtergrond voor deze motie is dat omgevingsdiensten gespecialiseerd werk uitvoeren en daarvoor goed opgeleid personeel nodig hebben. Deze gespecialiseerde capaciteit is in sommige gevallen lastig te vinden op de arbeidsmarkt. Een deel van de oplossing is om zelf personeel op te leiden/bij te scholen voor de uitvoering van VTH-taken. Daarom heeft Omgevingsdienst NL (ODNL), het samenwerkingsverband van alle omgevingsdiensten in Nederland, een landelijke academie opgericht om nieuwe VTH-professionals op te leiden, dan wel bij te scholen. Het Rijk overweegt de financiële bijdrage aan deze gezamenlijke opleidingsinitiatieven te beëindigen, aldus de motie.

Landelijke afspraken VTH-opleidingen

De landelijke academie van ODNL is een welkome aanvulling op commercieel beschikbare opleidingen/cursussen, omdat de aangeboden opleidingen veel beter op de vraag van de omgevingsdiensten kan worden afgestemd. De financiering voor de opstart wordt bekostigd met een incidentele rijksbijdrage.

Uit de samenwerkingsafspraken naar aanleiding van het in 2024 afgeronde Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-stelsel (IBP) van 16 januari 2025 volgt dat er per 1 april 2026 3% van de begroting van een omgevingsdienst moet worden besteed aan opleidingen. De Zuid-Hollandse diensten zullen overigens op tijd aan dit criterium voldoen.

Discussie financiering VTH-stelsel

Ons college waardeert de sterke betrokkenheid van PS bij de uitvoering van onze provinciale milieutaken en de landelijke projecten voor het versterken van het VTH-stelsel, zoals blijkt uit het aannemen van deze motie. Uw aandacht voor dit dossier steunt ons in de landelijke discussie die al gevoerd wordt met het rijk over het feit dat er onvoldoende middelen ter beschikking worden gesteld vanuit de betrokken ministeries om de VTH-taken uit te voeren. Hieronder vallen ook de opleidingskosten van de medewerkers van de omgevingsdiensten. IPO en VNG schatten dit tekort eind 2024 op zo'n €30-60 miljoen; het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (I&W) trekt dit in twijfel.

Daarom loopt nu in IPO-verband een onderzoek door een onafhankelijk bureau naar de werkelijke kosten van de uitvoering van milieutaken door omgevingsdiensten. Dit om met de uitkomsten van dit onderzoek goed onderbouwd het gesprek met I&W aan te gaan over aanvullende financiering voor het VTH-stelsel. De financiële gevolgen van de samenwerkingsafspraken, inclusief het afgesproken opleidingsbudget, worden in dit onderzoek meegenomen. De uitkomsten van dit onderzoek worden begin 2026 verwacht, waarna in IPO-verband hierover in overleg zal worden getreden met het rijk.

Conclusie

Uw verzoek in de motie om bij de voorjaarsnota 2026 Provinciale Staten te informeren over de gesprekken, willigen wij dan ook graag in. Hierbij willen we wel benadrukken dat de gesprekken dan hoogstwaarschijnlijk nog niet zijn afgerond, maar van de laatste stand van zaken brengen wij u graag op de hoogte.

Hiermee adviseren wij u de motie als afgedaan te beschouwen.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

mr. A.W. Kolff